

Lisätiedot:

yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju, puh. 050 304 1234
talous- ja hallintoasiantuntija Leena Porvali, puh. 050 382 9233
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Talousarvion valmisteluprosessi esiteltiin valiokunnalle kokouksessa 27.8.2025 ja valiokunta päätti että lopullinen esitys käsitellään kokouksessa 17.9.2024.

Talousarvion ja -suunnitelman laadintaprosessi

Kuntalain mukaan valtuuston tulee vuoden loppuun mennessä hyväksyä kunnan talousarvio seuraavaksi kalenterivuodeksi. Samanaikaisesti valtuusto hyväksyy vähintään kolme seuraavaa vuotta koskevan suunnittelukauden taloussuunnitelman. Talousarvio on tämän kauden ensimmäinen vuosi. Taloussuunnitelman ja talousarvion valmistelusta vastaa kaupunginhallitus.

Talousarvion ja taloussuunnitelman laadintaan vaikuttaa vahvasti vuosien 2025–2027 talouden tasapainottamisohjelma. Kehys on rakennettu siten, että se toteuttaa tasapainottamisohjelmaan sisältyviä tasapainottamistoimia. Toimialakohtaiset kehykset ovat esityslistan **oheismateriaalina**. Kehysvalmistelun lähtökohtana on käytetty vuoden 2024 talousarviota lukuunottamatta sisäisten erien osuutta, joka on vielä kehysvaiheessa jätetty tarkastelun ulkopuolelle. Lisäksi valtakunnalliset palkankorotukset on lisätty keskitetysti kehysvalmistelun jälkeen. Toimialat ovat tuoneet esille muutostarpeet verrattuna vuoden 2024 talousarvioon, yhdyskuntatoimen merkittävin muutos on HSL:n kuntaosuuden kasvu noin 0,5 miljoonalla eurolla. Lisäksi kehysvalmistelussa on arvioitu 3,6 %:n palkankorotus henkilöstömenoihin vuodelle 2025 vuoden 2025 palkkakustannusten päälle. Yhdyskuntatoimen talousarvion valmistelussa on huomioitu talouden tasapainottamisohjelma sekä tiedossa olevat lisäykset vuoden 2025 kustannuksiin.

Toimialat laativat talousarvion valmistelun yhteydessä henkilöstömitoituksen kehitystä koskevan arvion (henkilöstösuunnitelman) suunnittelukaudelle ml. mahdollisten eläköitymisten vaikutukset mitoitukseen. Kaupungin heikosta taloustilanteesta ja tasapainottamisohjelman henkilöstösäästöjä koskevien linjausten mukaisesti toiminnot tulee järjestää siten, että kaupungin kokonaishenkilöstömäärä laskee vuosina 2025–2027, jotta talouden tasapainottamisohjelmassa edellytetyt säästöt saavutetaan.

Taloussuunnitelman yhteydessä laaditaan investointiohjelma vuosille 2025–2029. Investointiohjelmaa tullaan tarkastelemaan erikseen.

Talousarvion yhteydessä kaupunginvaltuusto hyväksyy myös valtuustolle raportoitavat vuoden 2025 strategiset toimenpiteet mittareineen. Toimenpiteet perustuvat valtuuston 25.4.2022 hyväksymään Kauniaisten kaupunkistrategiaan vuosille 2023–2030. Esitys strategisten tavoitteiden vuodelle 2025 priorisoiduista toimenpiteistä on esityslistan **oheismateriaalina**.

Yhdyskuntavaliokunta käsittelee toimialan talousarviota kokouksissaan 27.8.2024 ja 17.9.2024. Rakennusvaliokunta käsittelee oman talousarvioehdotuksensa 28.8.2024, jonka jälkeen se sisällytetään lopullisena koko toimialan valmisteluun. Kaupunginhallitus käsittelee talousarviota lokakuun kokouksissaan ja lopullinen budjetti hyväksytään valtuuston kokouksessa 11.11.2024. Valiokuntakohtainen talousarvion ja taloussuunnitelman valmistelu käsittää käyttötalousarvion vuodelle 2025 sekä henkilöstö- ja investointisuunnitelman vuosille 2025-2029. Valtuusto päättää sitovista määrärahoista tulosaluetasolla. Investoidun pääoman koron ja poistojen, sekä sisäisten vyörytysten osuudet tarkentuvat valtuuston budjettikäsittelyyn mennessä.

Valtuuston ohjeistuksen mukaisesti osavuosisikatsausten yhteydessä raportoidaan käyttötalousarvion ja investointihankkeiden sekä strategisten tavoitteiden toteutumisesta.

Toiminta, käyttötalous ja investoinnit

Toiminta

Kaavoituksella luodaan edellytykset asuntotuotannolle, palvelujen sijoittumiselle ja muulle kaupunkirakenteen kehitykselle. Kaupungin kaavoitusohjelma perustuu Kauniaisten maankäytön kehityskuvaan, joka on päivitetty keväällä 2023 uuden kaupunkistrategian mukaisesti. Keskeinen strateginen tavoite kaupunkisuunnittelussa on tasapainoinen kaupunkirakenne ja erikseen mainittujen kaavoituskohteiden priorisointi.

Helsingin seudun MAL-sopimuksen neuvottelutulos vuosille 2020-2031 valtion, Helsingin seudun 14 kunnan ja HSL-kuntayhtymän kesken saavutettiin 2.6.2020. Sopimuksen päivittäminen on käynnissä. Sopimuksen toimenpiteillä luodaan edellytyksiä monipuoliselle asuntotuotannolle sekä liikennejärjestelmän ja -investointien ja maankäytön yhteensovittamiselle.

Espoon kaupunkiratahankkeen ja siihen kiinteästi liittyvän Rantaradanbaanan toteutus on käynnistynyt ja edennyt ripeästi kesän 2024 aikana. Muitakin uusia raidehankkeita suunnitellaan seudulla.

Asuntotuotannossa tavoitellaan 16 500 uuden asunnon valmistumista Helsingin seudulle vuosittain. Kauniaisten osuus tästä on keskimäärin 80 asuntoa vuositasolla. Kauniainen on kaupunkistrategiassaan linjannut asukasluvun kasvuksi 0,75 % / v viiden vuoden keskiarvon perusteella, mikä kauden alkuosan tuotanto huomioiden on linjassa em. MAL-sopimuksen tavoitteiden kanssa. Asuntotuotanto on kuitenkin tällä hetkellä merkittävästi hidastunut tavoitteista koko Helsingin seudulla ja valtakunnallisestikin. Uusien asuinrakennushankkeiden käynnistyminen on näin ollen epävarmaa. Helsingintie 10 rakentaminen on kuitenkin käynnissä. Asematie 10-14 lainvoimaisen kaavan toteutus on sen sijaan lykkääntynyt.

Yhdyskuntatoimen toimialalla tehdään monipuolista yhteistyötä seudullisten toimijoiden, usein kuntayhtymien kanssa joukkoliikenteen (HSL) ja ympäristöpalveluiden (HSY, ESYT, MetropoliLab) järjestämisessä. Kauniainen maksaa osallisuudestaan yhteistyöhön kuntaosuuksia, jotka perustuvat sopimuksissa määritellyllä tavalla esim. väestöosuuteen ja/tai johdetaan kustannusten aiheuttamisperiaatteiden kautta. Eryteisesti HSL-kuntaosuuteen kohdistuu voimakastakin korotuspainetta alun perin koronapandemiasta aiheutuneen lipputulojen romahtamisen vuoksi, sittemmin myös energian hinnan voimakkaan nousun myötä ja edelleen infrakorvauskustannusten kustannusosuuden kasvun myötä.

onkin huomioitavaa, että näiden osuus on sovittu käsiteltävän kehysten ulkopuolisena osuutena. Menoissa merkittävimmät muutostekijät edellisvuoteen nähden ovat palkkojen yleiskorotukset (noin 238 000 euroa) sekä HSL:n kuntaosuuden kasvu (noin 500 000 euroa). Henkilöstömenoihin on kohdistettu yhteensä noin 245.000 euron säästöt, jotta palkankorotusten vaikutus saatiin kompensoitua. Säästötarve vastaa laskennallisesti 6 vakanssia, jolloin säästö on toteutettu jättämällä vakanssien määrärahoja budjetoimatta vuodelle 2025. Muitakin merkittäviä kustannussäästöjä on tehty toimialan kustannuksiin kautta linjan.

Palkankorotukset on huomioitu kehysvalmistelussa siten että muutos (+3,6%) vuoden 2024 talousarviosta on lisätty vuoden 2025 menoarvion päälle.

Investoinnit

Investointien toteutus on merkittävä osa yhdyskuntatoimen tehtäviä sekä yhdyskuntavaliokunnan päätöksentekoa. Investoinneilla on merkittävä vaikutus myös kaupungin taloudelliseen tasapainoon. Investointiosassa esitetään taulukkoon kootusti toistaiseksi tiedossa olevat investointihanke-esitykset (joille on olemassa KH:n hyväksymät tarveselvitykset tai KV:n hyväksymä suunnittelun / toteutuksen määrärahavaraus) sekä niiden kokonaiskustannusarviot investointiryhmittäin.

Investointiohjelmaan kohdistuu merkittäviä paineita, talonrakennuksen osalta erityisesti kouluverkostoon esitettyjen hankkeiden kautta. Lisäksi energiatehokkuuden edistäminen edellyttää hankkeistusta ja kiinteistöjen kuntoarviot sisältävät suurehkojakin korjaustarpeita. Espoon kaupunkiratahanke on käynnissä, mikä tarkoittaa myös Kauniaisille euromääräisesti suurta infrainvestointia tulevina vuosina. Useiden hankkeiden valmisteluprosessit ovat vielä kesken, mutta tiedot tullaan täydentämään talousarvion lopulliseen käsittelyyn mennessä, mikäli ne muuttuvat nyt esitetyistä.

On selvää, että kaikkia investointiesityksiä ei ole resurssisyistä mahdollista käynnistää toivotussa aikataulussa lähes yhtäaikaisesti. Monet investoinnit edellyttävät myös kaavallista tarkastelua ja kaavamutoksia ennen rakennusprojektien toteutusta. On välttämätöntä priorisoida hankkeiden toteutusjärjestys ja harkita investointien aikataulut realistiselta pohjalta.

Yhdyskuntatoimen osuus kaupungin talousarviosta ja suunnitelmamasta on esityslistan **oheismateriaalina**.

Yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju:

Valiokunta hyväksyy yhdyskuntatoimen talousarvioesityksen vuodelle 2025 sekä taloussuunnitelman vuosille 2025-2027 (2029). Lisäksi valiokunta oikeuttaa yhdyskuntatoimen johtajan tekemään siihen tarvittavia teknisluonteisia korjauksia ja täsmennyksiä ennen KV:n lopullista käsittelyä.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Oheismateriaali:

Yhdyskuntatoimen TA 2025 sekä TS vuosille 2025-2029, yhteenveto

Jakelu:

Kaupuginhallitus/Taloustoimi, koontia varten